772/07

Den 21. maj 2007 blev i sag nr. 69.867:

xxx xxxxxx
xxxxxxxxx
xxxxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxxx

mod

Kommunernes
Pensionsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
Boks 824
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Enken efter afdøde forsikrede, der var omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning i Kommunernes Pensionsforsikring A/S, klager ved sin advokat over størrelsen af den forsikringssum, som selskabet har udbetalt til hende i anledning af forsikredes død.

Selskabet har afvist at udbetale en større forsikringssum med henvisning til, at den foretagne udbetaling er i overensstemmelse med det af lønoverenskomstparterne aftalte pensionsregulativ, som afdøde var omfattet af.

Det fremgår af sagen, at forsikrede pr. 1/1 1986 blev optaget i en kollektiv pensionsordning i det indklagede selskab oprettet efter aftale med arbejdsgiveren og HK/Kommunal. I 1990 blev der efter aftale mellem selskabet og lønoverenskomstparterne gennemført en modernisering af pensionsordningen. Allerede pensionsforsikrede medarbejdere kunne i den forbindelse vælge at blive omfattet af en ny og mere fleksibel pensionsordning bestående af både obligatoriske og valgfrie dækninger. Nu afdøde forsikrede valgte at tilslutte sig den nye ordning. I forbindelse med overgangen til den nye ordning valgte forsikrede følgende supplerende forsikringsdækninger i nævnte rækkefølge: alderspension, invalidepension og ophørende livsforsikring. Selskabet bekræfte-

de de valgte dækninger ved skrivelse af 9/3 1990. Efterfølgende modtog forsikrede tillige police, forsikringsoversigt af 9/11 1990 og pensionsregulativ.

I 1994 henvendte forsikrede sig telefonisk til selskabet, idet han ønskede at ændre prioriteringsrækkefølgen af de valgfrie dækninger. Den 15/8 1994 fremsendte selskabet tilbud på pensionsordning med ændret dækning. Som betingelse for at gennemføre ændringen udbad selskabet sig helbredsoplysninger. Selskabet modtog imidlertid aldrig forsikredes accept af ændringen eller de udbedte helbredsoplysninger.

Pensionsordningen blev pr. 1/4 1998 udvidet med dækning ved kritisk sygdom.

Ultimo 2001 blev forsikrede sygemeldt fra sit arbejde, men arbejdsgiveren fortsatte lønudbetalingen under sygdomsforløbet, selv om det stod klart, at forsikrede ikke ville komme tilbage på arbejdet.

Forsikrede ansøgte herefter om udbetaling af sum ved kritisk sygdom på grund af kræft. I forbindelse hermed oplyste han, at han var blevet opereret for kræft i både 1992 og 1998. Med henvisning til de tidligere kræftoperationer afviste selskabet at udbetale forsikringssum ved kritisk sygdom.

Primo 2002 modtog forsikrede fra selskabet forsikringsoversigt dateret 27/3 2002. Ifølge oversigten ville der ved hans død bl.a. blive udbetalt dødsfaldssum på 720.000 kr. fra den til pensionsordningen knyttede gruppelivsforsikring. Endvidere ville der ifølge det oplyste fra ophørende livsforsikring (kapitalpension) blive udbetalt en sum på 254.096 kr. (før fradrag af statsafgift på 40 % af summen).

Forsikrede afgik ved døden den 24/11 2002. Forinden havde han fået lønforhøjelse.

Ved skrivelse af 3/12 2002 til klageren meddelte selskabet, at der som følge af dødsfaldet til hende ville blive udbetalt et skattefrit engangsbeløb på 720.000 kr. fra gruppelivsforsikringen. Endvidere ville hun få udbetalt en ophørende livsforsikring med en sum på 52.605,98 kr. (før fradrag af statsafgift på 40 % af summen).

3. 69.867

Efterfølgende fremsendte selskabet ny forsikringsoversigt dateret 11/12 2002. Det fremgik af den nye oversigt, som ifølge det oplyste var baseret på indbetalte pensionsbidrag pr. 1/10 2002, at der ved forsikredes død ville blive udbetalt 720.000 kr. i dødsfaldssum fra gruppelivsforsikringen og 52.400 kr. (før fradrag af statsafgift på 40 % af summen) fra ophørende livsforsikring.

Klageren var utilfreds med størrelsen af den sum, som kom til udbetaling fra den ophørende livsforsikring. Ved skrivelse af 4/2 2005 anmodede hendes advokat derfor selskabet om at revurdere afgørelsen.

Selskabet fastholdt afgørelsen, hvilket blev meddelt klagerens advokat ved skrivelse af 11/3 2005. Af denne skrivelse fremgår bl.a.:

"Den obligatoriske del af pensionsordningen ser således ud:

1. Gruppelivsforsikring - ved død	engangsbeløb på 720.000 kr.
- ved erhvervsevnetab	engangsbeløb på 360.000 kr.
- ved kritisk sygdom	engangsbeløb på 108.000 kr.
2. Børnepension til børn under 21 år	på 10% af lønnen
3. Alderspension fra det 67. år	på 30% af lønnen
4. Invalidepension før det 67. år	på 30% af lønnen
5. Alderssum (kapitalpension) ved det 67. år	på 100% af lønnen

[Forsikrede] har valgt følgende dækninger på den valgfrie del:

6. Alderspension fra det 67. år	på 40 % af lønnen
7. Invalidepension før det 67. år	på 50 % af lønnen
8. Ophørende livsforsikring før det 67. år	på 300% af lønnen

Som De kan se, bliver forsikringsdækningerne udregnet på baggrund af lønnen. Når lønnen fx stiger, skal forsikringsdækningerne forhøjes, så de stadig følger lønnen. Når forsikringsdækningerne skal forhøjes, bliver der brugt mere præmie på hver enkelt dækning, som er betaling for forhøjelsen. Fx bliver alderspensionen dyrere at købe med tiden, fordi der bliver kortere tid til at spare op til alderspensionering.

At de først prioriterede forsikringsdækninger forhøjes og dermed bliver dyrere medfører, at der ikke længere er præmie til alle dækningerne efter en lønstigning. Derfor må præmien til den sidst prioriterede forsikringsdækning sættes ned, og det indebærer et fald i forsikringsdækningen. Det er netop tilfældet på [forsikredes] pensionsordning.

4. 69.867

Forudsætningen for de oplyste dækninger på forsikringsoversigten af 27.03.2002 er, at præmien til pensionsordningen fortsat vil være på 5.320,71 kr., og [forsikredes] pensionsgivende løn vil være på 38.118,04 kr. Forudsætningen står på side 2, hvor vi også skriver, at ændringer i pensionsbidraget vil få betydning for pensionernes størrelse.

Den 01.10.2002 ændrede [forsikredes arbejdsgiver] indbetalingen til pensionsordningen med tilbagevirkende kraft til den 01.04.2002. Fra den 01.10. 2002 og frem til [forsikrede] døde, har vi modtaget en månedlig præmie på 5.484,82 kr. og har fået oplyst, at [forsikredes] pensionsgivende løn var på 39.261,57 kr. Det er derfor klart, at forudsætningen fra forsikringsoversigten af 27.03.2002 ikke har kunnet holde.

Dækningerne før ændring i løn og præmie (den 01.09.2002) og efter ændring i løn og præmie (den 01. 10. 2002) ser således ud:

	Før ændringen	**Efter** ændringen
1. Gruppelivsforsikring - ved død	720.000 kr.	720.000 kr.
- ved erhvervsevnetab	360.000 kr.	360.000 kr.
- ved kritisk sygdom	108.000 kr.	108.000 kr.
2. Årlig børnepension til børn under 21. år	45.741 kr.	47.114 kr.
3. Årlig alderspension fra det 67. år	137.225 kr.	141.342 kr.
4. Årlig invalidepension før det 67. år	137.225 kr.	141.342 kr.
5. Alderssum (kapitalpension) ved det 67. år	457.416 kr.	471.139 kr.
6. Årlig alderspension fra det 67. år	183.544 kr.	188.456 kr.
7. Årlig invalidepension før det 67. år	228.708 kr.	235.569 kr.
8. Ophørende livsforsikring (kapitalpension) før det 67. år	255.018 kr.	52.400 kr.

Som De kan se, er visse dækninger - nemlig de højst prioriterede - steget, mens andre er faldet. For [klageren] er det uheldigvis den dækning, hun havde brug for, som er faldet, mens børnepensionen til [forsikredes barn] er forhøjet.

For god ordens skyld skal vi nævne, at vi ikke har ændret på sammensætning af pensionsordningen, men følger pensionsregulativet."

Klageren var fortsat utilfreds med afgørelsen, hvorfor sagen efterfølgende blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin advokat nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hun er berettiget til - fra den ophørende livsforsikring - at få udbetalt yderligere 201.490,02 kr. svarende til differencen mellem den i forsikringsoversigten af 27/3 2002 anførte sum og den faktisk udbetalte sum på 52.605,98 kr. Af advokatens skrivelse af 18/7 2006 til nævnet fremgår bl.a.:

"Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at forsikringsselskabet ikke efter dødsfaldet kan ændre i forsikringsordningen med den virkning, at netop den ydelse som de forsikrede havde behov reduceres.

Pensionsordningen havde en obligatorisk del samt en valgfri del og det er min klients opfattelse, at forsikringsselskabet i lyset af sygeperioden og det efterfølgende dødsfald, burde have givet [forsikrede] eller min klient mulighed for at ændre sammensætningen i den valgfrie del, hvilket havde været muligt, såfremt forsikringsselskabet havde meddelt ændring som følge af lønændringen pr. 21. oktober 2002 i tide. Da min klient imidlertid først efter dødsfaldet fik denne oplysning, havde min klient ikke mulighed for at ændre i den valgfrie del af pensionsordningen."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet i skrivelse af 16/8 2006 til nævnet bl.a. anført:

"[Forsikrede] ville … ikke i 1994 kunne have afgivet tilfredsstillende helbredsoplysninger og have ændret forsikringen til den højere dækning ved efterfølgende dødsfald. Ændringen ville i henhold til pensionsregulativets § 2 alene kunne være gennemført med en klausul på 10 år mod udbetaling.

Af samme årsager ville [forsikrede] heller ikke, selv om han havde modtaget reguleringsmeddelelse omkring den kort før dødsfaldet gennemførte regulering af forsikringen og havde konstateret den nedsatte dødsfaldsdæknings størrelse, kunne foretage et omvalg af dækning, som medførte anden udbetaling af dødsfaldsdækning.
…
Arbejdsgiverne skal indberette, og for præmiens vedkommende tillige indbetale, de lønoverenskomstmæssigt aftalte præmier og pensionsgivende lønninger for de ansatte omfattet af overenskomstens bestemmelser til selskabet.

Selskabet skal alene oprette og regulere pensionsforsikring for de ansatte på grundlag af forsikringsaftalen, herunder pensionsregulativet, som er aftalt med lønoverenskomstens parter.

Disse bestemmelser medfører derfor helt automatisk, at ved en regulering af den pensionsgivende løn, sker der, efter at selskabet har modtaget arbejdsgiverens meddelelse herom, både en regulering af det indbetalte pensionsbidrag og en regulering af pensionerne på en sådan måde, at det først tilsigtes at betale for gruppelivsdækningen og forhøje børnepensionen, alderspensionen, invalidepensionen og alderssummen i nævnte rækkefølge til at udgøre henholdsvis 10 %, 30 %, 30 % og 100 % af den nye pensionsgivende løn, og først derefter at indkøbe valgfri alderspension og valgfri invalidepension i nævnte rækkefølge til at udgøre yderligere 40 % og 50 % af den nye pensionsgivende løn, for til allersidst at købe opnåelig ophørende livsforsikring for restbeløbet af de i alt allerede indbetalte præmiebidrag og for det fremtidige forventede nye pensionsbidrag.

Selskabet er uden indflydelse på, hvilke aftaler lønoverenskomstens parter træffer om, hvilke lønforhøjelser, der i en given overenskomstperiode skal være pensionsgi-

vende - og altså udgøre den pensionsgivende løn - eller hvilken præmieprocent, der skal være gældende - altså hvad der månedligt skal indbetales i præmie til selskabet.
…
Derfor er selskabet også helt uden indflydelse på, at [forsikrede] har opnået en lønforhøjelse, som medfører en nedsættelse af dødsfaldsdækningen kort før [forsikredes] død.

Desuden har selskabet opfyldt sin aftale med lønoverenskomstparterne ved at regulere bl.a. [forsikredes] pensionsdækninger i henhold til de til selskabet meddelte ændringer. Og dette uanset om [forsikrede] har nået at modtage en meddelelse om reguleringen.
…
Arbejdsgiveren meddelte stigningerne i præmie og pensionsgivende løn ved indberetningen pr. 1. oktober 2002. Dødsfaldet skete 24. november 2002. Da der er tale om arbejdsmarkedspensioner, hvor en flerhed af forsikringer skal afstemmes og have de nye præmiebeløb og efterreguleringer indlagt forinden de kan indgå i en reguleringskørsel, kan der ikke være tale om en urimelig sagsbehandlingstid.

Det er efter selskabets opfattelse uden indflydelse på selskabets dækningsforpligtelser, om [forsikrede] under disse omstændigheder er blevet gjort bekendt med ændringerne i pensionens størrelse.
…
Selskabet er således ikke enig i at skulle dækkes som af advokat M.F. påstået efter dækningerne ifølge forsikringsoversigt af 27. marts 2002, da forsikringen i mellemtiden er blevet reguleret pr. 1. oktober 2002 med dækningerne ifølge forsikringsoversigt af 11. december 2002. Og heller ikke i at skulle kunne dække ifølge et andet omvalg af valgfri dækninger."

Selskabet har desuden henvist til ankenævnskendelse nr.65.495.

Pensionsregulativet indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 1 Indmeldelsesbestemmelser**
Dette pensionsregulativ gælder for medarbejdere i Kommunedata A/S (i det følgende KMD), som efter overenskomst mellem KMD og HK/KOMMUNAL har opnået pensionsret
- 1. januar 1990 eller senere eller
- har valgt denne fleksible pensionsordning efter at have haft en kollektiv pensionsordning.

…
§ 2 Helbredsoplysninger
Når pensionsordningen oprettes, skal medarbejderen afgive helbredsoplysninger til KP til bedømmelse af helbredstilstanden i henhold til aftale mellem, KMD, HK/KOMMUNAL og KP.
Er helbredsoplysningerne tilfredsstillende, oprettes pensionsordningen på normale vilkår.

Klausul
Kan pensionsordningen ikke oprettes på normale vilkår, oprettes den med en tidsbegrænset klausul.
Det betyder, at der ikke opnås dækning ved død og / eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis død eller erhvervsevnetab skyldes den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen.
…
KP kan kræve nye helbredsoplysninger, hvis medarbejderen ønsker
…
• at ændre forholdet mellem pensionsydelserne, jf. § 5,
…
§ 3 Præmien
Præmien til pensionsordningen fastsættes i henhold til gældende overenskomst, jf. § 1, og indbetales af KMD så længe medarbejderen er ansat i den pensionsberettigende stilling.
Medarbejderen kan efter aftale med arbejdsgiveren forhøje egetbidraget til pensionsordningen.
En del af præmien anvendes til gruppelivsforsikringen.
…
§ 5 Pensionsordningens opbygning
…
Pensionsordningen er sammensat af obligatoriske og af valgfri pensionsydelser. De valgfri pensionsydelser kan medarbejderen selv bestemme indenfor de givne rammer. De obligatoriske pensionsydelser indgår i pensionsordningen i den nedenfor nævnte rækkefølge, og i det omfang, der er præmie til det.
Ydelsernes størrelse fremgår af forsikringsoversigten, jf. § 11. …

1. Gruppelivsforsikring (Obligatorisk)
Gruppelivsforsikringen består af engangsbeløb, der udbetales ved varig invaliditet, ved diagnosticering af en kritisk sygdom og ved død.
Beløbsstørrelserne aftales år for år mellem KMD, HK/Kommunal og KP.

2. Børnepension (Obligatorisk)
Børnepensionen udgør 10 % af den pensionsgivende løn til hvert af medarbejderens børn under 21 år ved 2/3 varigt erhvervsevnetab, død og alderspensionering (67 år).

3. Alderspension (Består af en obligatorisk og en valgfri del)
Den obligatoriske del af alderspensionen skal være på 30 % af den pensionsgivende løn. Der er ingen maksimumgrænse for den valgfri del.

4. Invalidepension (Består af en obligatorisk og en valgfri del)
Den obligatoriske del af invalidepensionen skal være på 30 % af den pensionsgivende løn.
Den valgfri del kan højst udgøre yderligere 50 % af den pensionsgivende løn.

5. Alderssum (Obligatorisk)

Alderssummen består af et engangsbeløb, der højst kan udgøre 100 % af den pensionsgivende årsløn.
Indtræder medarbejderen efter 60-års fødselsdagen, indeholder pensionsordningen ikke alderssum.

6. Ægtefællepension (Valgfri)
Ægtefællepensionen kan højst udgøre 100 % af den pensionsgivende løn.

7. Ophørende livsforsikring (Valgfri)
Den ophørende livsforsikring kan højst udgøre 300 % af den pensionsgivende løn.
Indtræder medarbejderen efter 60-års fødselsdagen, vil pensionsordningen ikke indeholde ophørende livsforsikring.

Valg og omvalg
Medarbejderen kan supplere med de valgfri pensioner efter behov i det omfang, der er præmie til det, når alle de obligatoriske dele er etableret.
Hvis det ved senere ændringer i præmiens størrelse - fx ved overgang fra deltids- til fuldtidsbeskæftigelse - måtte vise sig, at der ikke er præmie til rådighed til alle de valgte pensionsydelser, skal ydelsernes sammensætning ændres.
I givet fald bortfalder de valgfri pensionsydelser først.
Er det herudover nødvendigt at udelade obligatoriske ydelser, udgår ydelserne i rækkefølgen: 1. Alderssum, 2. Invalidepension, 3. Alderspension.
…
§ 11 Policen
Når pensionsordningen er oprettet, modtager medarbejderen en police og en forsikringsoversigt fra KP.
En gang årligt eller ved væsentlige ændringer i pensionsydelsernes størrelse, modtager medarbejderen en forsikringsoversigt, hvoraf pensionsydelsernes størrelse fremgår."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse, der findes at være i overensstemmelse med det ovenfor gengivne pensionsregulativ.

Herefter, og idet det af klagerens advokat i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen